

Мудра – Рудик Я.А.
Тернопільський національний
економічний університет

СТРАТЕГІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ В ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД

Фінансова криза 2008 – 2009 років змінила ряд інвестиційних орієнтирів на пенсійних ринках світу. Більшість глобальних пенсійних фондів переглянули свої інвестиційні портфелі. За даними Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) станом на початок 2010 року ринкові інструменти пенсійних фондів зосереджувалися на короткострокових доходах. Дослідження показують, що кошти недержавних пенсійних фондів вважаються ідентичними вкладанню коштів для отримання прибутку [1, с.5].

За даними інформаційного агентства Reuters глобальний пенсійний капітал зріс на 8% і досягнув суми в 31,1 трлн. дол. США на кінець 2010 року, проте розмір пенсійних активів ще не досягнув об'ємів кінця 2007 року, тобто докризового періоду. Протягом 2009 року зростання становило 11%. 63% пенсійних активів продовжує належати США. В свою чергу, Великобританія посідає чільне 2 –ге місце в світі за величиною активів на загальну суму 1625 млрд. фунтів станом на кінець 2009 року [2].

IPE¹ провела дослідження серед 117 інституційних інвесторів країн Європи, загальна сума активів яких становила 477 млрд. євро (станом на кінець 2009 року). Результати дослідження показали нові тенденції інвестування в сторону розміщення активів в пайових фондах і фондах хеджування. Ряд компаній (КУА²) мають намір зменшити розміщення своїх активів у приватні акції (18%) і збільшити розміщення у вищезазначені фонди (13%) [3].

Володіння корпоративними облігаціями станом на початок 2010 року складає 18% від загального обсягу портфелю цінних паперів. На грошові кошти припадає 10% активів в порівнянні з попереднім періодом до досліджуваного.

Провідні пенсійні ринки такі як Японія, Великобританія, США продовжують тенденцію інвестування в класичні цінні папери: акції, облігації. Дотримуючись стабільних виражених рішень, розміщення в облігації коливатиметься в межах 50 – 70%, в акції власних емітентів 15 – 20%, на іноземні акції припадатиме 8 -10% [4]. За даними дослідження, проведеному керівництвом компанії ВАРМ³ у Великій Британії в системі 21 КУА, кожний третій фонд зацікавлений у тому, щоб вкладати свої кошти на ринках, що розвиваються. Серед тих компаній, які вже здійснюють інвестування на нових ринках 90% здійснюють таку діяльність в Китаї, 76% - у Східній Європі та Латинській Америці [5].

Серед тих, хто вкладає кошти в нові ринки, 48% інвестують в один ринок, а 43% здійснюють інвестиції у різні ринки, що є частиною їх глобального портфелю акцій [6, с.4].

В протилежному напрямку від позицій провідних пенсійних фондів здійснюється стратегія відносно менших фондів, яка є менш гнучкою і не такою послідовною як у великих. По – перше, більшість пенсійних фондів інвестують відносно мало у класи альтернативних активів, окрім акцій та облігацій, і як результат отримують обмежену диверсифікацію активів. Другою тенденцією є округлення обсягів стратегічного розміщення активів до найближчого числа кратного 5%. По – третє, малі фонди віддають перевагу здійсненню інвестицій переважно у своєму регіоні і тим самим обмежено користуються перевагами диверсифікації на міжнародних ринках капіталу [7, с.5].

Таким чином, спостерігається протилежна тенденція у виборі стратегій інвестування пенсійними фондами. Великі пенсійні фонди глобального типу, володіючи вираженою інвестиційною політикою вкладають кошти в стабільні інструменти у відомі ринки, проте користуються перевагами ринків, що розвиваються. В свою чергу малі пенсійні фонди дотримуються поступальної політики в перевірених і без ризикових фінансових інструментах.

1. ОЕСР: Пенсійні фонди треба оцінювати за довгостроковими критеріями // Міжнародний пенсійний вісник. – 2009. - №11 – 12. – С.5 -6.
2. Pension Markets 2011 [Режим доступу: <http://www.thecityuk.com/what-we-do/reports/articles/2011/february/pension-markets-2011.aspx>]
3. Strategically Speaking [Електронний ресурс] - IPE [Режим доступу: http://www.ipe.com/magazine-category/pensions-in_6821.php]
4. Kondo Masaki, Kanno Kenichiro. Japanese Bonds Fall, Complete Biggest Weekly Loss Since 2008 [Електронний ресурс] Bloomberg - Режим доступу: <http://www.bloomberg.com/news/2010-09-02/>
5. Barings [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.barings.com/row/Institutionalinvestors/index.htm>
6. Велика Британія: Пенсійні фонди знову цікавляться новими ринками// Міжнародний пенсійний вісник. – 2010. - №13 – С.3 - 4.
7. Нідерланди: Менші фонди йдуть на менший ризик, на менш складні варіанти// Міжнародний пенсійний вісник. – 2009. - №7 – 8. – С.5 - 6.

¹ IPE – Investment Pension Europe, інформаційний ресурс, заснований у 1996 році. Є провідним інформаційним порталом для інституційних інвесторів і керуючих пенсійними фондами

² КУА – Компанія з управління активами

³ ВАРМ – Bearing Asset Management, фонд інвестиційного партнерства